

Preferencje partyjne w październiku

20 lat Fundacji CBOS 1997–2017

Od 11 kwietnia 1997 r., od wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 1997 r. o fundacji Centrum Badania Opinii Społecznej, **CBOS DZIAŁA JAKO FUNDACJA.**

Dwadzieścia lat w życiu politycznym, społecznym i w życiu fundacji to dużo. Wiele się przez ten czas zdarzyło.

CBOS ZREALIZOWAŁ

836

badań

REZULTATY BADAŃ STATUTOWYCH UDOSTĘPNILIŚMY
SPOŁECZEŃSTWU, MEDIOM, INSTYTUCJOM PUBLICZNYM
I ORGANOM PAŃSTWOWYM W POSTACI

3735

komunikatów

PRACOWAŁO DLA NAS

3600

ankieterów

PRZEBADALIŚMY PONAD

1 000 000

respondentów

Naszym czytelnikom, naszym respondentom i sobie życzymy kolejnych lat owocnych i inspirujących badań, upowszechniania płynącej z nich wiedzy o społeczeństwie, a także popularyzacji dorobku fundacji CBOS.

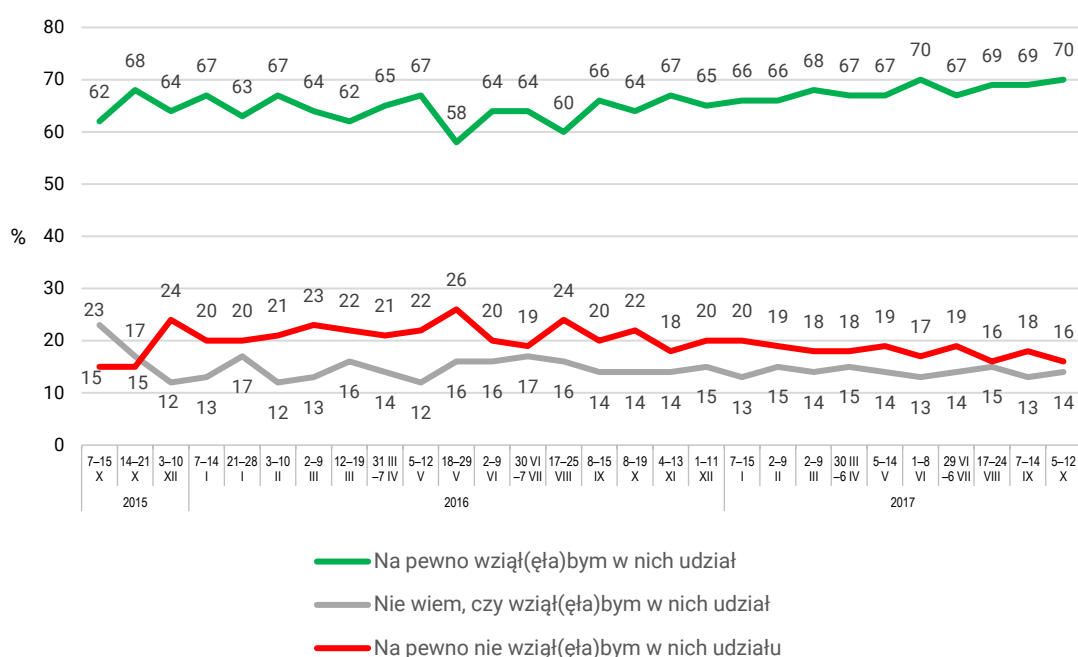
Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00–236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w pierwszej połowie października, udział w nich wzięłoby, według własnych deklaracji, ponad dwie trzecie dorosłych Polaków (70%)¹, minimalnie więcej, niż przed niespełną miesiącem. Tym samym deklarowana frekwencja wyborcza osiągnęła poziom rekordowy odnotowany w czerwcu.

Jednocześnie minimalnie wzrósł odsetek respondentów niepewnych, rozważających możliwość swego udziału w ewentualnych wyborach (14%), natomiast obniżyła się liczba Polaków z góry wykluczających swoje uczestnictwo w głosowaniu (16%, spadek o 2 punkty procentowe).

CBOS

RYS. 1. Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?

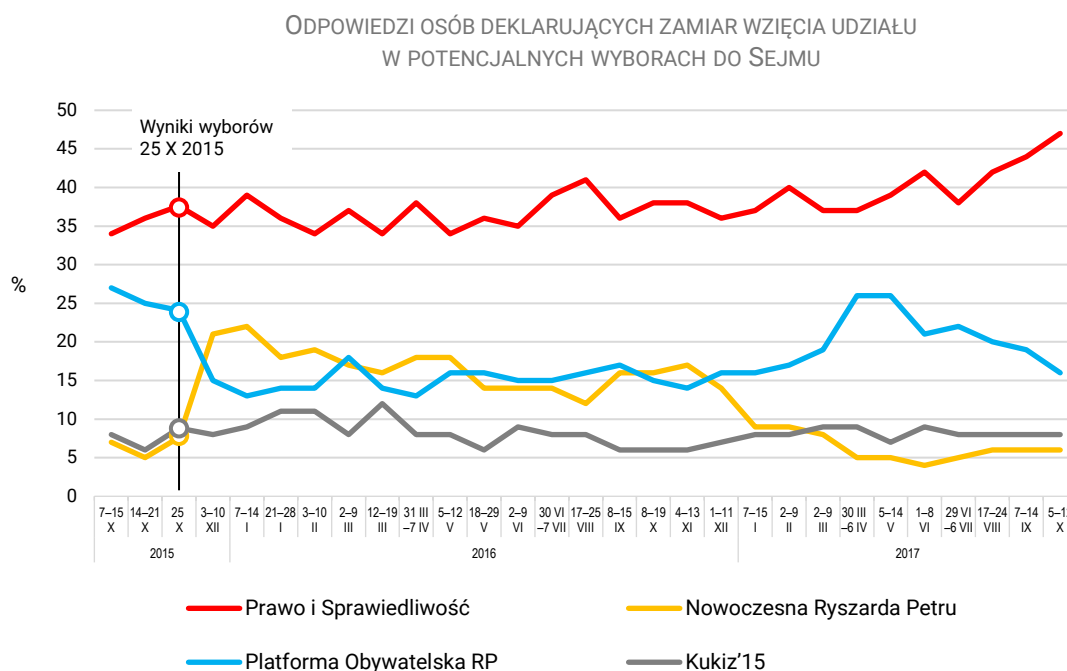

* W październiku 2015 roku pytanie brzmiało: „Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w wyborach do Sejmu i Senatu, które odbędą się 25 października?”

** Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (329) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 5–12 października 2017 roku na liczącej 948 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 2. Poparcie dla PiS, PO, Kukiz'15 i Nowoczesnej

Zmiany w poparciu dla partii politycznych odnotowane między wrześniem a październikiem są nieistotne statystycznie².

W październiku rekordowy wynik odnotowała rządząca partia. Według deklaracji ankietowanych, aż 47% tych, którzy chcieliby wziąć udział w wyborach, ma zamiar głosować na PiS. W porównaniu z wrześniem to wzrost o 3 punkty procentowe. Od początku lipca br. poparcie dla rządzącego ugrupowania zwiększyło się o 9 punktów, rosnąc systematycznie z miesiąca na miesiąc o 2-4 punkty procentowe. To najlepsze notowania PiS nie tylko po wyborach, ale w ogóle w historii tego ugrupowania.

Na drugim miejscu, z prawie trzykrotną stratą do lidera, znalazła się PO, popierana przez 16% zdeklarowanych wyborców. W porównaniu z ubiegłym miesiącem liczba zwolenników PO po raz kolejny spadła (o 3 punkty procentowe). Od lipca notowania najsilniejszego ugrupowania opozycyjnego obniżyły się o 6 punktów, przez ten czas partia Grzegorza Schetyny traciła w kolejnych sondażach systematycznie po 2-3 punkty procentowe.

² Stosowanie prób losowych umożliwia wnioskowanie o populacji dorosłych Polaków oraz pozwala na określenie skali błędu statystycznego naszych oszacowań – więcej o naszej metodologii na stronie CBOS w zakładce: Badania: metody realizacji badań. Na rysunku 3 prezentujemy – z uwzględnieniem błędu statystycznego – wyniki, jakie we wrześniu i w październiku br. uzyskały cztery ugrupowania mające obecnie szanse na wprowadzenie swoich przedstawicieli do Sejmu.

Na kolejnych miejscach znalazły się ruch Kukiz'15, mający wśród zadeklarowanych uczestników głosowania 8% zwolenników, oraz Nowoczesna, na którą chciałoby oddać swój głos 6% potencjalnych wyborców. Już od dwóch miesięcy notowania obu partii nie zmieniają się.

Pozostałe ugrupowania nie zdołałyby wprowadzić swoich przedstawicieli do Sejmu. „Pod kreską” znalazł się w tym miesiącu PSL, mający w październiku wśród zadeklarowanych uczestników wyborów 3% zwolenników (spadek o 2 punkty). Zamiar głosowania na Partię Razem, SLD i partię Wolność Janusza Korwin-Mikke zapowiedziało po 2% głosujących. O ile, w porównaniu z ubiegłym miesiącem, poparcie dla Partii Razem nie zmieniło się, o tyle SLD odnotowało niewielki spadek, zaś ugrupowanie Janusza Korwin-Mikke minimalny wzrost notowań.

Tak jak w ubiegłych dwóch miesiącach spośród osób chcących wziąć udział w wyborach 12% nie wie, które ugrupowanie ewentualnie poparłoby w głosowaniu.

CBOS

RYS. 3. Poparcie dla PiS, PO, Kukiz'15 i Nowoczesnej (w procentach)

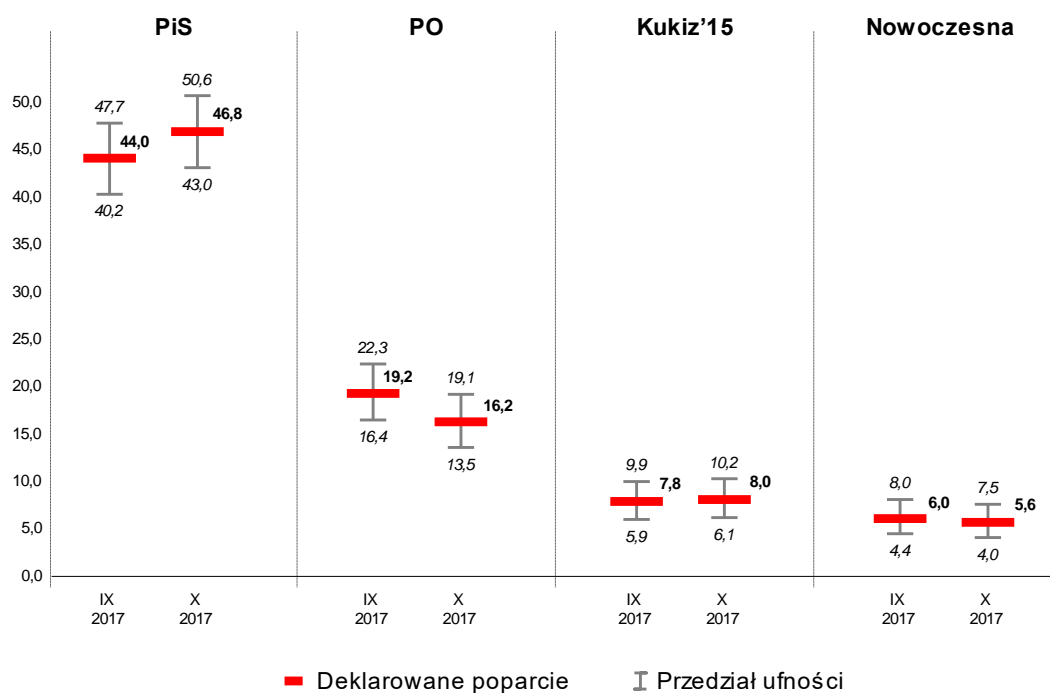

TABELA 1

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii/inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących zamiar wzięcia udziału w potencjalnych wyborach														
	2015	2016				2017									
	Wyniki wyborów 25 X	8-15 IX	8-19 X	4-13 XI	1-11 XII	7-15 I	2-9 II	2-9 III	30 III - 6 IV	5-14 V	1-8 VI	29 VI - 6 VII	17-24 VIII	7-14 IX	5-12 X
	w procentach														
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Polską Razem)	37,58	36	38	38	36	37	40	37	37	39	42	38	42	44	47
Platforma Obywatelska RP	24,09	17	15	14	16	16	17	19	26	26	21	22	20	19	16
Kukiz'15	8,81	6	6	6	7	8	8	9	9	7	9	8	8	8	8
Nowoczesna Ryszarda Petru	7,60	16	16	17	14	9	9	8	5	5	4	5	6	6	6
Polskie Stronnictwo Ludowe	5,13	3	4	4	3	5	3	5	4	4	3	3	4	5	3
Sojusz Lewicy Demokratycznej	7,55*	3	4	5	4	6	5	4	4	4	4	5	4	3	2
Partia Razem	3,62	2	2	1	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	2
Wolność Janusza Korwin-Mikke **	4,76	2	3	2	3	2	2	2	2	2	1	2	2	1	2
Inna odpowiedź	0,87	2	<1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2
Trudno powiedzieć		12	11	10	12	13	12	12	10	10	13	14	12	12	12
Odmowa odpowiedzi		<1	<1	<1	1	1	1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1
N=	15 200 671	648	603	686	738	694	671	690	719	688	710	653	700	683	667

* Wyniki dotyczące KKW Zjednoczona Lewica SLD+TR+PPS+UP+Zieloni

** Do 8 października 2016 partia działała pod nazwą KORWiN: Koalicja Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja, później jako Wolność (KORWiN), a od 1 kwietnia 2017 roku pod nazwą Wolność Janusza Korwin-Mikke.

Deklaracje badanych wskazują na utrzymujące się wśród Polaków duże zainteresowanie życiem politycznym i uczestnictwem w procedurach demokratycznych – wciąż rekordowo wielu spośród nich chciałoby dać wyraz swoim poglądom i sympatiom politycznych w wyborach.

W październikowym sondażu PiS osiągnął poparcie, którego jeszcze w swej historii nie odnotował. Blisko połowa Polaków, którzy zechcieli wziąć udział w sondażu i zadeklarowali chęć uczestniczenia w wyborach, wyraziła chęć głosowania na rządzącą partię. Od lipcowych protestów obserwujemy w sondażowych notowaniach rządzącego ugrupowania stały trend wzrostowy. Ostatnią poprawę notowań można łączyć z wejściem w życie od 1 października przepisów o obniżeniu wieku emerytalnego, co z jednej strony umożliwia wielu osobom wcześniejsze zakończenie pracy zawodowej, a z drugiej dla osób uprawnionych do pobierania emerytury, a mających zamiar i możliwość kontynuowania pracy zawodowej, oznaczać może wyraźny wzrost dochodów. Zważywszy na strukturę wiekową zwolenników PiS³ można podejrzewać, że fakt ten nie jest bez znaczenia.

Coraz wyraźniej widoczny jest kryzys poparcia dla najsilniejszej z partii opozycyjnych. Odsetek zdeklarowanych wyborców PO, po wzroście notowań w okresie protestów społecznych związanych z projektami zmian w sądownictwie, latem tego roku, ponownie spadł do stanu z przełomu lat 2016/2017. W ostatnich miesiącach stabilne, choć na niskim poziomie, pozostają wyniki ruchu Kukiz'15 oraz Nowoczesnej. Natomiast PSL, jak i obu partiom lewicy, nie udaje się odbudować swego poparcia z czasu ostatnich wyborów. Co ósma spośród osób mających zamiar, wedle własnych deklaracji, wziąć udział w ewentualnym głosowaniu, nie wie, którą partię by w nim poparła.

Opracował

Krzysztof Pankowski

³ Zob. komunikat CBOS „Elektoraty PO i PiS w ostatnich dwunastu latach”, październik 2017 (oprac. K. Pankowski).